

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta	Adam Tománek
Téma práce:	Vedlejší dohody společníků kapitálových společností vztahující se k dispozicím s jejich účastí
Rozsah práce:	50 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	4.12.2023

- Aktuálnost (novost) tématu** Uchazeč zvolil pro svou diplomovou práci téma, které silně rezonuje zejména v právní praxi a současně skýtá značně široký teoreticko-právní výzkumný potenciál. Vedlejší dohody společníků kapitálových společností představují věcně velmi obsáhlou a odborně barvitou právní problematiku, jíž je jak zajímavé, tak užitečné se zabývat. Zvolené téma proto považuji za velmi aktuální.
- Samostatnost zpracování tématu.** Autor zpracoval individuální téma. S vedoucí diplomové práce konzultoval předběžnou osnovu i některé dílčí otázky. Průběh zpracování diplomové práce i jeho výsledek, jakož i znalosti prezentované na tematicky blízkém vědeckém semináři, umožňují učinit závěr, že diplomant zpracoval téma samostatně a s využitím vlastních teoretických znalostí i praktických zkušeností.
- Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody** Zvolené téma považuji za náročné. To proto, že vyžaduje jak znalosti práva obchodních korporací, tak – lze říci, že především – schopnost posoudit vedlejší (extrastatutární) dohody optikou obecného práva občanského, a to zejména jeho závazkové části. Vzhledem k tomu, že většina vedlejších dohod jsou tzv. inominátní smlouvy, je analýza jejich právní podstaty o to obtížnější. Současně téma vyžaduje i pohled *law and economics*, tedy posuzovat i širší ekonomické souvislosti jednotlivých právních řešení. K metodologickém přístupu se autor vyjádřil na s. 6 s tím, že v práci využil především metodu deskripce, dále analytickou metodu a metodu syntézy. Použitá metodologie odpovídá povaze a cílům diplomové práce.
- Formální a systematické členění práce** Text má přehledné členění. Autor postupoval od pojednání o obecnějších otázkách, tj. vymezení vedlejších dohod, jejich povahy a smyslu, k otázkách speciálním, konkrétně k analýze vybraného okruhu vedlejších dohod vztahujících se k dispozicím s podílem – nejdříve *tag-along a drag-along* dohody, poté ujednání o nákupu (*call option*) a prodeji (*put option*). Diplomový text je zakončen závěrem, v němž jsou shrnuty hlavní myšlenky, k nimž autor zpracováním tématu dospěl.
- Vyjádření k práci** Předložený text svědčí o tom, že na něm diplomant pracoval s nasazením a do tematiky hlouběji pronikl.
- Hloubka provedené analýzy** V rámci vyjádření k tomuto bodu lze poznamenat, že vždy lze namítnout, že hloubka provedené analýzy měla být větší a platí to i pro posuzovaný diplomový text. Vycházím však z toho, že analytický prvek je v posuzované práci přítomen více, než tomu obvykle bývá u diplomových prací obdobného tematického

zaměření, které jsem měla příležitosti posuzovat. Proto považuji hloubku provedené analýzy za odpovídající nárokům na tento typ odborného textu.

7. **Splnění cíle práce.** Základní výzkumnou otázku formuloval autor na s. 6 takto: „...zda jsou vedlejší dohody společníků v českém právním prostředí stejně účinným nástrojem ochrany rizik investorů jako v angloamerických právních systémech, kde mají vedlejší dohody společníků, díky vyspělosti trhů a nepřerušnému vývoji komerční právní kultury, dlouhou historii a zásadní význam v úpravě vztahů společníků a jejich vztahů ke společnosti. Zejména se tedy zabývám tím, zda pozitivní právo poskytuje dostatečný prostor pro sjednávání vedlejších dohod společníků kapitálových společností vztahujících se k dispozicím s jejich účastí dle jejich angloamerických předloh, jak můžeme sledovat v komerční praxi.“ Na tuto otázku souhrnně odpovídá v závěru práce (s. 55) kladně, nicméně s (opatrnou) výhradou, že určitá úprava těchto dohod pozitivním právem by mohla napomoci jejich vyšší účinnosti (zřejmě je míněna jejich efektivnost). Problém ochrany rizik účastníků vedlejších dohod v tuzemských poměrech posuzuje ve srovnání s modelovým angloamerickým řešením důvodů ukončení či „korekce“ smlouvy, tj. nemožnosti plnění a zmaření účelu smlouvy. To je téma dosti obtížné a srovnávací závěry se nevyvozuji snadno. Přesto diplomant, i když spíše jen stručněji, určité závěry učinil a dospěl k vlastnímu stanovisku. S ohledem na obtížnost tématu, považuji cíl diplomové práce za splněný.
8. **Terminologie.** Vzhledem k tomu, že předlohou v tuzemsku uzavíraných vedlejších dohod jsou smlouvy uzavírané v angloamerickém právním prostředí, je nasnadě, že se budou v textu vyskytovat i anglická označení dohody. Diplomová práce ale není anglickou terminologií přetížena, jak tomu někdy bývá u obdobných prací. Autor pracuje jak s anglickými názvy, tak s jejich českými ekvivalenty. Terminologickou transpozici tudíž zvládl. Pokud jde o tuzemskou právní terminologii, neshledávám větší nepřesnosti, nicméně, měl-li být autor zcela přesný, měl užívat například místo výrazu „skupina“ přesnější právní označení „podnikatelské seskupení“ (s. 32), „většinový společník“ místo „většinový vlastník“ (s. 34) apod.
9. **Použití zdroje.** Rozsah použité literatury je dostatečný. Zahrnuje zejména zahraniční anglicky psané prameny. Z českých odborných zdrojů jsou prezentovány jak práce obecnějšího civilistického právního zaměření, tak i literatura z oblasti komercialistiky. Tuzemská i zahraniční judikatura je využita jen ve velmi omezeném rozsahu, což je zejména v českém právním prostředí do značné míry dáno i tím, že judikáty řešící vedlejší dohody jsou spíše vzácné. Možná mohla být více využita soudní rozhodnutí obecnějšího zaměření. Na použitý zdroj je korektně odkazováno v souladu s citačními pravidly. Mám jen drobnou poznámku, že odkazy pod čarou jsou větami a měly by být jako takové zakončeny tečkou (nejde-li o internetovou adresu).
10. **Formální a jazyková stránka práce.** Po gramatické stránce nemám větší výhrady (gramatická pochybení jsou spíše výjimečná, např. s. 29). Autor je schopen formulovat odborný text. Místy je patrná jistá zkratkovitost vyjadřování, ale vcelku má práce po formální stránce dobrou úroveň.
11. **Obsah práce, připomínky k obsahu.** Diplomant zvolit, jak už řečeno, spíše náročnější téma. Ze způsobu zpracování je patrná znalost praktických souvislostí pojednávaného tématu. Autor si uvědomuje funkce jednotlivých dohod a dosti výrazně se jim věnuje. Pozitivem je, že nezůstal pouze u toho, tudíž nesklouzl jen do jejich popisu, ale snažil se

- i když spíše jen stručněji - i o jejich právní kvalifikaci, tj. dovodit, jaká práva a povinnosti a na základě jakého právního konstruktů (titulu) stranám z vedlejší dohody plynou. Prokázal též schopnost formulace vlastních závěrů (např. s. 30, 38 a další). Z dílčích poznámek lze uvést například: vzhledem k relativní povaze ujednání o spoluprodeji odpovídá právu požadovat spoluprodej vždy povinnost prodat (s. 26 první odstavce). Dále mám jen velmi drobnou připomínku k textu na s. 28 (dole), kde mělo být uvedeno, že jde o převod na třetí osobu (diplomant si je toho zřejmě vědom, jen to výslovně neuvádí). Autorovo vyjádření na s. 29 (začátek čtvrtého odstavce) vyvolává otázku, jaká práva a povinnosti zůstávají povinnému společníkovi zachována, dojde-li k zániku jeho účasti uplatněním práva vynucení spoluprodeje (*drag along right*). Autor totiž hovoří o zániku „převážné většiny jeho práv (míněno společníka, pozn. S. Č.) s účastí spojených.“ Vyjádření na s. 32 (druhý odstavce) by zasloužilo větší přesnost. Mám za to, že v popisovaném případě neovládne společnost bezprostředně ten společník, jemuž svědčí právo *drag along* (neboť jeho účast zcela či převážně zanikne), ale právě jiný subjekt. Zřejmě je míněna osoba s ním propojená vztahy ovládnutí či jednotného řízení. Měl-li autor na mysli, že může jít o obchodní korporaci, kterou oprávněný společník ovládá, mělo to být přesněji vyjádřeno. S apelem na přesnější definici třetí strany (tamtéž) souhlasím. K pojednání na s. 33 lze formulovat otázku, zda vůbec vznikne menšinovému společníkovi povinnost „následovat“ většinového, neodpovídají-li ujednané podmínky spoluprodeje stanoveným kritériím, resp. jak je takové *drag along* ujednání konstruováno. Řešení na s. 34 by si zasloužilo více rozvést (viz otázka níže pod bodem 12.). V souvislosti s ujednáním o nákupu a prodeji (s. 44 a násl.) by bylo na místě srovnání angloamerického institutu nemožnosti plnění (*impossibility*) s tuzemským důvodem zániku závazku pro následnou nemožnost plnění. Na s. 46 je prezentován zajímavý názor vycházející z materiálního, nikoli tudíž formálního přístupu k ochraně ne podnikatele.

12. Otázky k diskusi při obhajobě.

- Bylo by zajímavé, kdyby diplomant v rámci obhajoby více rozvedl anglický ochranný instrument označený jako *specific performance order* (s. 35).
- Jaký je právní konstrukt ujednání o kompenzaci rizika přejatého většinovým akcionářem na základě *drag along* dohody v podobě jeho výhradního nároku na podíly na budoucí výkonnosti společnosti (tzv. *earnout*, s. 34)?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň		Práci lze hodnotit velmi dobře až výborně, přičemž konečný závěr závisí i na vystoupení diplomanta při obhajobě.

V Praze dne 19. prosince 2023

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce

